

บทบาทภารกิจกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามโครงสร้างใหม่

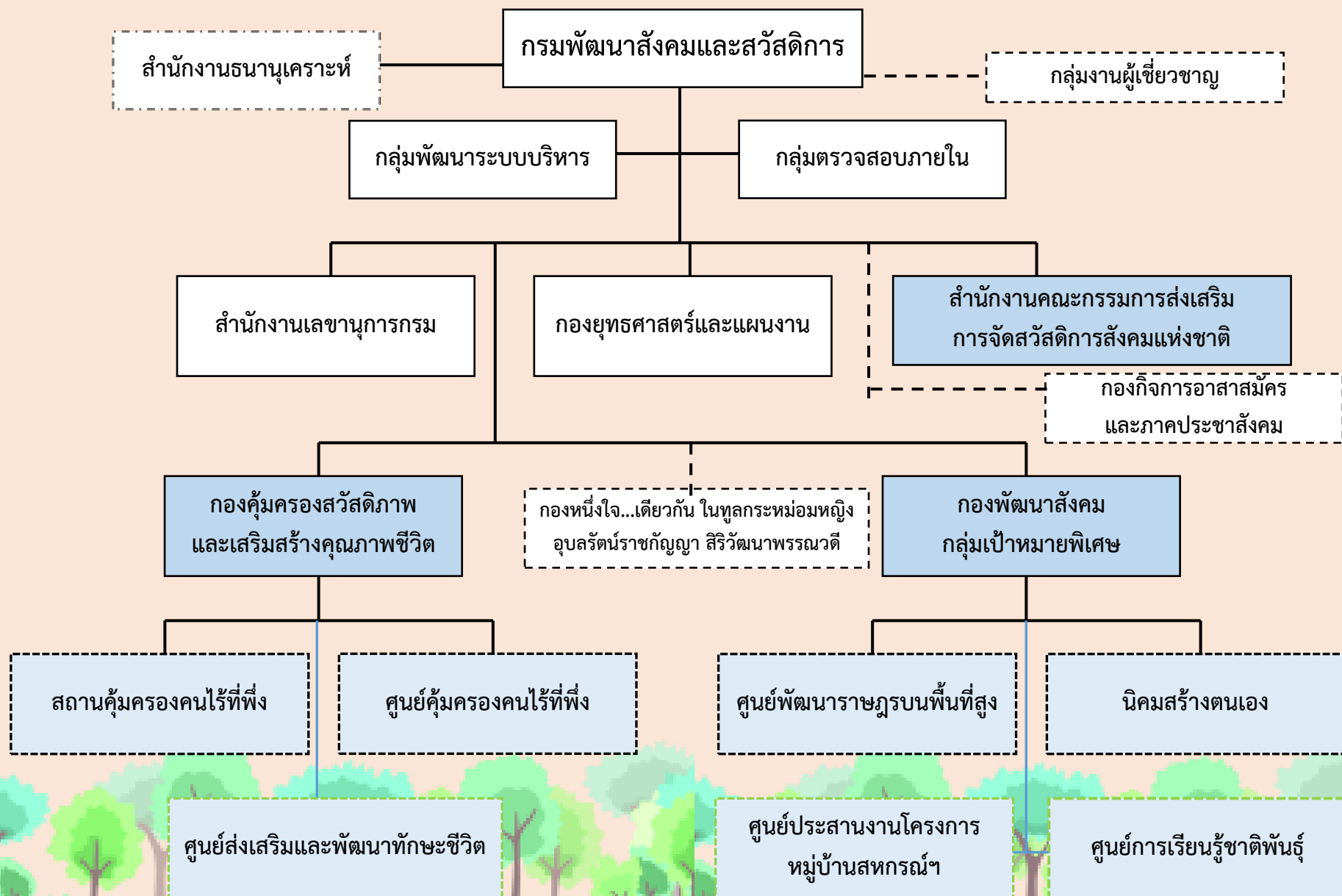
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

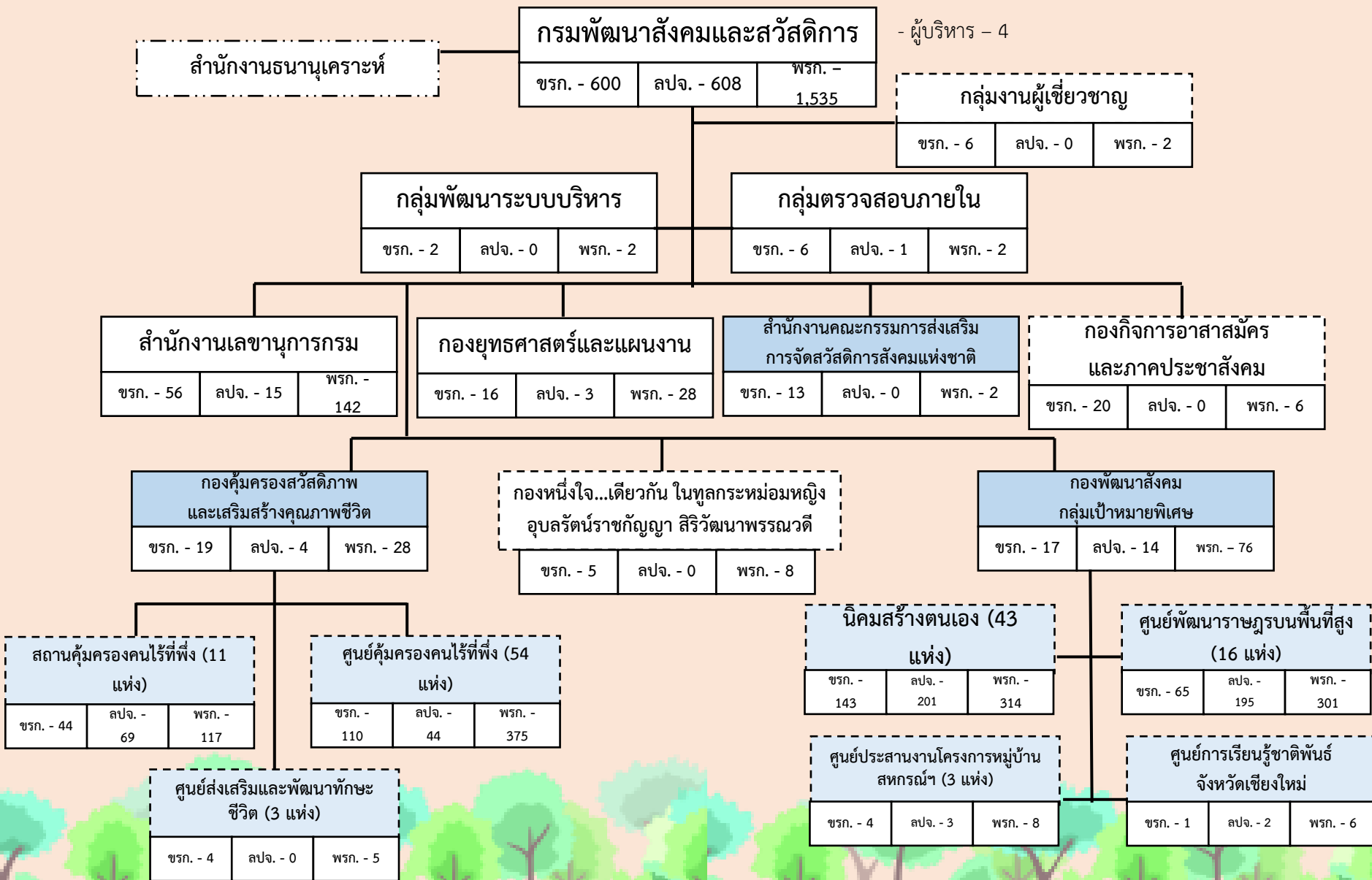
อำนาจหน้าที่

- 1) จัดทำและเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานด้านการพัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการสังคม
- 2) พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ และวิธีการในการพัฒนาสังคม การจัดสวัสดิการสังคม และการสังคมสงเคราะห์
- 3) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับองค์กรเครือข่าย
- 4) พัฒนาสังคม จัดบริการสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- 5) บริหารจัดการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมในความรับผิดชอบของกรม
- 6) ดำเนินกิจกรรมตามโครงการตามพระราชดำริ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการพระดำริ และโครงการอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งหน่วยงานภายใน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (อัตรากำลังตามปฏิบัติจริง)

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

- 1) จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ และผลักดันการขับเคลื่อนนโยบาย ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคม
- 2) พัฒนามาตรฐานและเป็นศูนย์กลางประสานงานการจัดสวัสดิการสังคม
- 3) ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้านสวัสดิการสังคม รวมถึงประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการสังคม และกำกับดูแล และติดตามการดำเนินงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน
- 4) พัฒนา และให้การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสวัสดิการสังคม นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร และองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 5) บริหารจัดการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
- 6) จัดทำทะเบียนกลางองค์กรสวัสดิการสังคม นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร และผู้รับบริการสวัสดิการสังคม
- 7) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ งานเลขานุการของคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม และงานเลขานุการของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

อำนาจหน้าที่ขององค์กรสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

- 1) กำหนดมาตรฐาน มาตรการ และกลไกการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน
- 2) พัฒนาระบบ รูปแบบการดำเนินงานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน
- 3) ช่วยเหลือ คุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่คนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน
- 4) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง และองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และงานเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
- 6) กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต

อำนาจหน้าที่ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- 1) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- 2) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน ที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและให้การคุ้มครอง รวมทั้งรับตัวคนไว้
- 3) จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต ฝึกอบรมและฝึกอาชีพ รวมทั้งหาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน
- 4) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน ไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองตามกฎหมายนั้น
- 5) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน ในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป
- 6) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- 7) เป็นศูนย์เรียนรู้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

อำนาจหน้าที่ของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- 1) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง
- 2) สืบเสาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และให้การคุ้มครองในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้
- 3) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- 4) ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมายหรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเห็นสมควร
- 5) คัดกรองผู้ทำการขอทานก่อนประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 6) ดำเนินมาตรการเชิงรุกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยง และบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากเข้าสู่วิธีการขอทาน หรือเป็นบุคคลไร้ที่พึ่ง
- 7) เป็นศูนย์เรียนรู้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

อำนาจหน้าที่ของกองพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

- 1) พัฒนารูปแบบ แนวทางในการพัฒนาสังคมกลุ่มสมาชิกนิคมสร้างตนเอง กลุ่มราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- 2) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานการพัฒนาสังคมกลุ่มสมาชิกนิคมสร้างตนเอง กลุ่มราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- 3) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนิคมสร้างตนเองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 4) ดำเนินกิจกรรมตามโครงการพระราชดำริ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการพระดำริ และโครงการอื่นที่ได้รับมอบหมาย
- 5) กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานของนิคมสร้างตนเองและศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูง

อำนาจหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต

- 1) ดูแลคนไร้ที่พึ่ง ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและคัดกรองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- 2) ฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ
- 3) ฝึกอาชีพ การสังคมสงเคราะห์ นันทนาการและพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต
- 4) บริการข้อมูลสารสนเทศ งานสวัสดิการคนไร้ที่พึ่งในพื้นที่รับผิดชอบ

อำนาจหน้าที่ของนิคมสร้างตนเอง

- 1) ดำเนินการจัดที่ดินให้สมาชิกนิคมสร้างตนเองมีที่อยู่อาศัย ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง และมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของตนเอง
- 2) ดำเนินการพัฒนาสถาธรรูปโภค พัฒนาพื้นที่ในเขตนิคมสร้างตนเอง
- 3) ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการสังคม และสิ่งแวดล้อม
- 4) เป็นศูนย์การเรียนรู้นิคมสร้างตนเอง
- 5) ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริง หรือแก้ไขข้อร้องเรียน หรือข้อพิพาทในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง
- 6) สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนิคมสร้างตนเอง
- 7) ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหাজังหวัดชายแดนใต้

อำนาจหน้าที่ของศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง

- 1) ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของราชภูรบนพื้นที่สูง
- 2) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการราชภูรบนพื้นที่สูงในพื้นที่รับผิดชอบ
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหลวง โครงการพระดำริ โครงการพระธรรมจาริก หรือโครงการอื่นที่ได้รับมอบหมาย แก่ราชภูรบนพื้นที่สูง
- 4) สำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูง และแผนพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงระดับจังหวัด
- 5) เป็นศูนย์การเรียนรู้ราชภูรบนพื้นที่สูง และถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาสังคมและสวัสดิการบนพื้นที่สูงตามภูมิสังคม

อำนาจหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ชาติพันธุ์

- 1) เป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านประชากรด้านปัญหาทางสังคม ด้านสวัสดิการสังคม และปราชญ์ชาวบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงเอกสารผลงานวิจัย บทความด้านชาติพันธุ์
- 2) เป็นแหล่งเรียนรู้ในการเผยแพร่ แสดงอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการจำลองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์
- 3) เป็นศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

ความร่วมมือระหว่าง พล. กับ พมจ.

1

การบริหารการบังคับใช้กฎหมาย

■ พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557

- เป็นเลขานุการในคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด
- ขับเคลื่อนการดูแลคนไร้ที่พึ่ง
- ส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาคนไร้ที่พึ่ง

★ กรมโอนจัดสรรค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมให้จังหวัด

■ พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2559

- เป็นเลขานุการในคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
- ขับเคลื่อนการป้องกันแก้ไขปัญหาการขอทานในเขตจังหวัด

★ กรมโอนจัดสรรค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมให้จังหวัด

■ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- เป็นเลขานุการในคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด (กสจ.)
- ขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนจัดสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน

★ 1. กรมโอนจัดสรรค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมของคณะกรรมการ กสจ. และคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

โครงการ
ระดับจังหวัด

2. กรมโอนเงินกองทุน กสจ. ให้จังหวัด เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดสวัสดิการสังคมในระดับพื้นที่

2

การส่งเสริมงานอาสาสมัคร

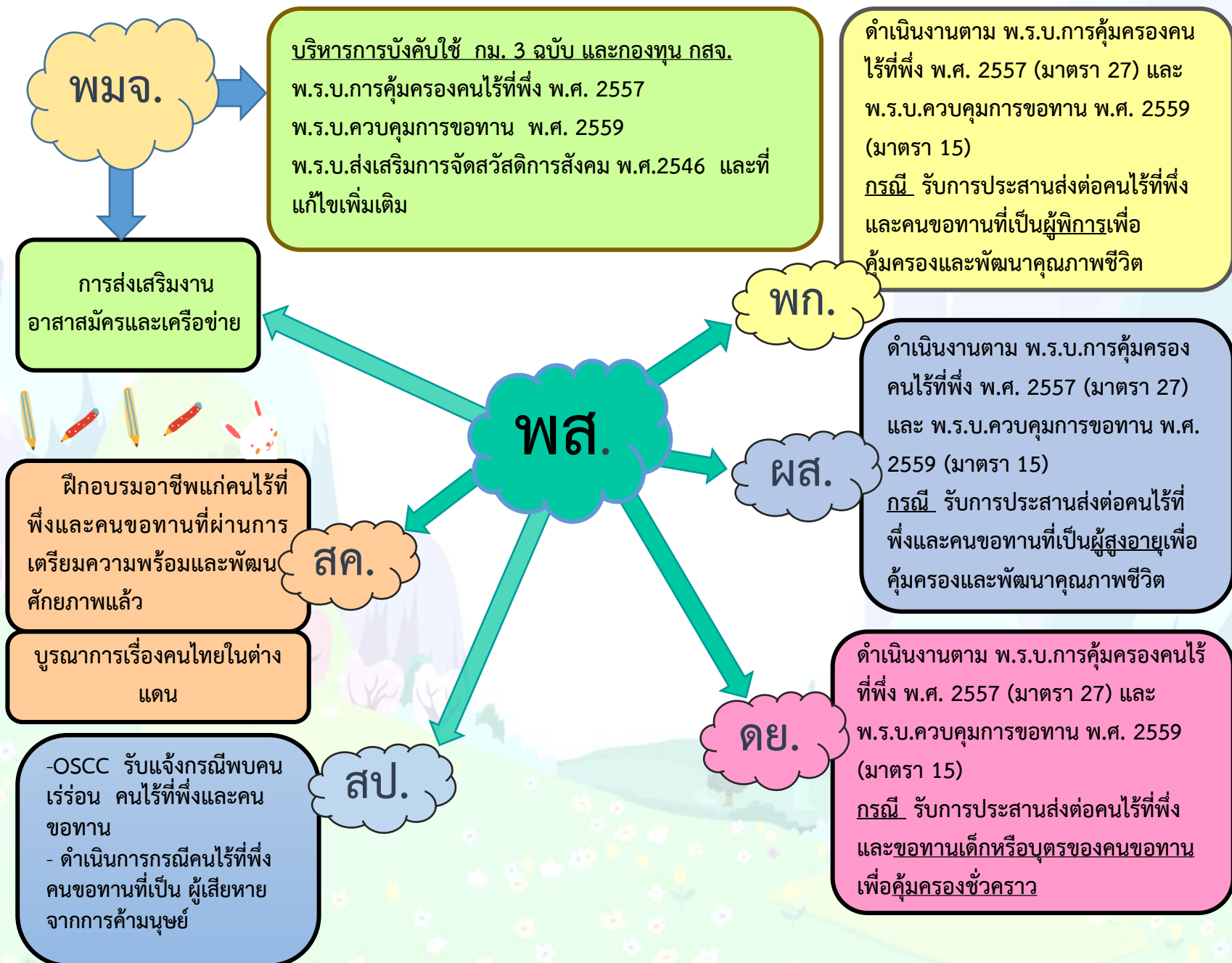
■ ส่งเสริม อพม. ให้มีบทบาทดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ ในสังคม

■ ส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการ อพม. จังหวัดให้เป็นกลไกขับเคลื่อนงาน อพม. ในระดับพื้นที่

★ กรมโอนค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการ กอพม. จังหวัด และคณะกรรมการ กอพม.อำเภอ
2. ค่าใช้จ่ายในการจัดเวที อพม. และเครือข่าย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมระดับจังหวัดๆ ละ 50,000 บาท
3. ค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมให้ อพม. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในจังหวัดๆ ละ 40,000 บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเพื่อเชิดชูเกียรติ อพม. ดีเด่น และดีเด่นพิเศษ จังหวัดละ 20,000 บาท

ภารกิจสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กับ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

สำนักงาน
คณะกรรมการ
ส่งเสริมการจัด
สวัสดิการสังคม
แห่งชาติ (กสค.)

สำนักงาน
พัฒนาสังคม
และความมั่นคง
ของมนุษย์
จังหวัด (พมจ.)

คณะกรรมการส่งเสริมการจัด
สวัสดิการสังคมแห่งชาติ (กสค.)

คณะกรรมการ

คณะกรรมการส่งเสริมการจัด
สวัสดิการสังคมจังหวัด (กสจ.)

- คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
- คณะกรรมการติดตามประเมินผลกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

- ออกใบรับรององค์กร
- รับรองมาตรฐานองค์กร

- จัดทำมาตรฐานการดำเนินงาน
- รับรองมาตรฐานการปฏิบัติงาน

CSR / ASEAN

กองทุน

องค์กรสวัสดิการสังคม

นักสังคมสงเคราะห์
อาสาสมัคร

การส่งเสริมความร่วมมือ

คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ
จังหวัด

คณะกรรมการรับรองเป็นองค์กร
สาธารณประโยชน์/สวัสดิการชุมชน

- ส่งเสริมการเข้าสู่มาตรฐาน/วิชาชีพ
- สนับสนุนความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

CSR / ASEAN

การส่งเสริมงาน อพม. และความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม ระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๐

กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

เป้าประสงค์ เกิดระบบการบริหารจัดการงานด้าน อพม. ระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ อพม. และเครือข่าย ผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาศักยภาพ องค์กร อพม.มีความเข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติงานด้านสังคมได้ อย่างมืออาชีพ

กิจกรรมที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนงานคณะกรรมการส่งเสริมงานอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระดับจังหวัด (กอพม. จังหวัด) และคณะอนุกรรมการส่งเสริมงานอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อำเภอ (กอพม. อำเภอ)

กิจกรรมที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำข้อเสนอเพื่อการพัฒนาและจัดสวัสดิการสังคมระดับจังหวัด

กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมบทบาท อพม. ในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคมระดับจังหวัด

กิจกรรมที่ ๔ การเชิดชูเกียรติ อพม. ดีเด่นระดับจังหวัด

กิจกรรมที่ ๑

การส่งเสริมการขับเคลื่อนงาน กอพม. จังหวัด และ กอพม. อำเภอ

กลุ่มเป้าหมาย กอพม. จังหวัด และ กอพม. อำเภอ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

๑. พมจ.ในฐานะกรรมการและเลขานุการ กอพม. จังหวัด และอนุกรรมการและเลขานุการ กอพม. อำเภอ ดำเนินการจัดประชุม กอพม. จังหวัด และ กอพม. อำเภอ ทุกอำเภอ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ ภายในเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประเด็น/สาระการประชุม

๑) แจ้งคำสั่งแต่งตั้ง กอพม. จังหวัด/ กอพม. อำเภอ องค์ประกอบ อำนาจ และหน้าที่

๒) จัดทำแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนา วิธีการขับเคลื่อนงาน อพม. ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

๓) ผลักดันให้ประธานอนุกรรมการ กอพม.อำเภอ เข้าประชุม หัวหน้าหน่วยงานระดับอำเภอประจำเดือน หรือการประชุมกำนัน/ ผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน โดยมีมติจาก กอพม.จังหวัด แล้วนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ส่งการไปยังอำเภอต่าง ๆ ถือปฏิบัติ

๔) พิจารณาคัดเลือกและให้ความเห็นชอบ อพม. ในจังหวัด ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ การเป็น อพม. ดีเด่น (ระดับจังหวัด) และ อพม. ดีเด่นพิเศษ (ระดับภาค) เพื่อรับการเชิดชูเกียรติประจำปี

๕) พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ อพม.

๖) ยกย่องอนุ กอพม.อำเภอ ให้เป็นหน่วยปฏิบัติการ อพม.อำเภอต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนงาน อพม.ในระดับพื้นที่

๗) เรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการ/ อนุกรรมการ เห็นสมควร

ครั้งที่ ๒ เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๐ ประเด็น/ สาระการประชุม

๑) พิจารณารายงานผลการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปี พร้อมข้อเสนอแนะ การพัฒนาระบบงาน อพม. ของ กอพม. จังหวัด/ กอพม. อำเภอ

๒) ถอดบทเรียนและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบงาน อพม.

๓) พิจารณาตรวจสอบกรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ อพม.

๒. รายงานผลการดำเนินงานของ กอพม. จังหวัด และ กอพม. อำเภอ ให้ กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ ทราบ ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

๓. รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของ กอพม. จังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และ กอพม. ทราบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบงาน อพม. ของ กอพม. อำเภอ ให้นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด ทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรมที่ ๒

ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำข้อเสนอเพื่อการพัฒนาและจัดสวัสดิการสังคมระดับจังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย

ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ๗๖ จังหวัด และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ   ตุลาคม ๒๕๕๙ – มีนาคม ๒๕๖๐

วิธีการดำเนินกิจกรรม

๑. จัดประชุมสมัชชาเครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อระดมความคิดเห็น สังเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอด้านการจัดสวัสดิการและพัฒนาสังคมระดับจังหวัด
๒. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๓

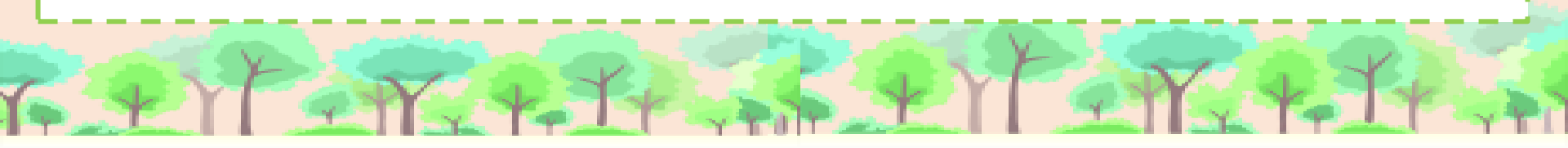
การส่งเสริมบทบาท อพม. ในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคมระดับจังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทน อพม. ในจังหวัด ผู้แทน พมจ. ผู้แทนหน่วยงาน พส. ภาคีเครือข่าย และประชาชนในพื้นที่

วิธีการดำเนินกิจกรรม

๑. อพม. และ พมจ. ร่วมกันจัดทำรายละเอียดของโครงการ ตามประเด็นสถานการณ์ที่ พม. กำหนด หรือจังหวัดคัดเลือกจากประเด็นยุทธศาสตร์
๒. พมจ. ส่งเสริม และสนับสนุนให้ อพม. มีการปฏิบัติงานในพื้นที่ และส่งเสริมให้ อพม. จัดทำ รายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล
๓. พมจ. และ อพม. ร่วมกันจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการที่กำหนด โดยมีเครือข่าย อพม. และ เครือข่ายอื่น ๆ ร่วมกิจกรรม โดยพมจ. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานของ อพม. ในภาพรวมของ จังหวัด

(หมายเหตุ : สามารถบูรณาการงานรณรงค์ต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานอื่นได้)

กิจกรรมที่ ๔

การเชิดชูเกียรติ อพม. ดีเด่นระดับจังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทนภาคีเครือข่าย ผู้แทน พมจ. ผู้แทนหน่วยงาน พส. อพม. และประชาชนในจังหวัด

วิธีการดำเนินกิจกรรม

๑. พิจารณา อพม. ที่มีคุณสมบัติ ประวัติ และผลเป็นที่ประจักษ์ เพื่อเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็น ดีเด่นและดีเด่นพิเศษ ประจำปี ๒๕๖๐
๒. เสนอรายชื่อ อพม. ที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เข้าที่ประชุม กอพม. จังหวัดพิจารณา คัดเลือก
๓. จัดส่งประวัติและผลงาน อพม. ดีเด่น/ ดีเด่นพิเศษ มายังกองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๔. ส่งเสริม อพม. ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญของจังหวัด เช่น งานปีใหม่ งานวันพ่อแห่งชาติ งานวันแม่แห่งชาติ วันอาสาสมัครไทย วันสงกรานต์ วันสำคัญพิธีทางศาสนา ฯลฯ
๕. จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติ อพม. ประจำปี ของจังหวัด โดยอาจจัดร่วมกับงานสำคัญต่าง ๆ ของจังหวัด พมจ. ส่งเสริม อพม. ให้มีส่วนร่วมในงานสำคัญของจังหวัด เช่น งานวันพ่อแห่งชาติ งานวันแม่แห่งชาติ วันอาสาสมัครไทย ฯลฯ

อนุบัญญัติตาม พ.ร.บ.ควบคุมการขอทาน

นางขวัญวงศ์ ฝักุลทอง

รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ระเบียบคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
ว่าด้วย การจำแนกลักษณะผู้ทำการขอทานกับผู้แสดงความสามารถ

ขยายความตามมาตรา 13

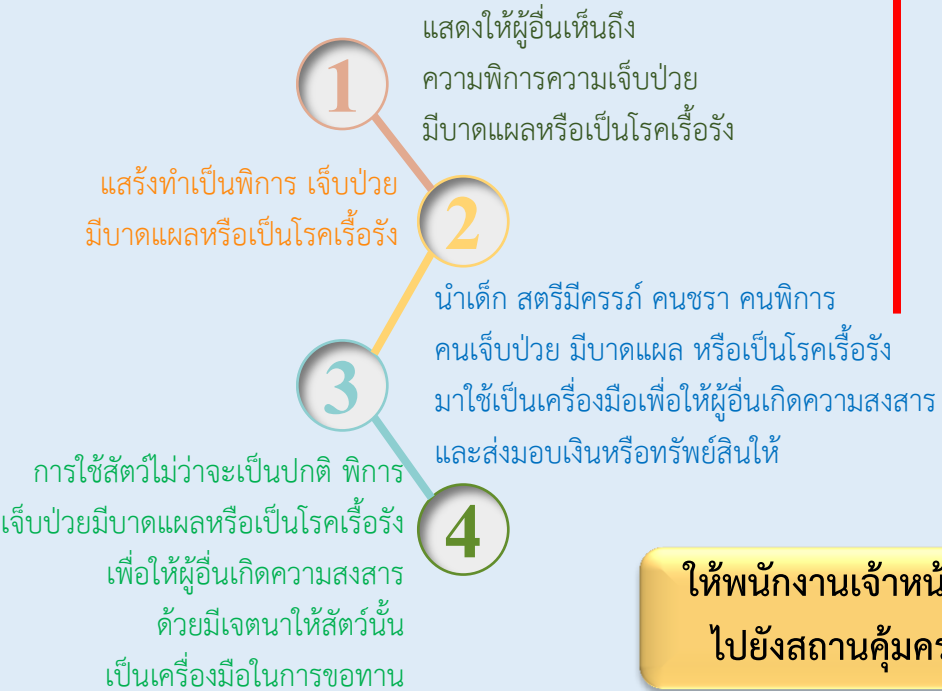
การกระทำที่เป็นการขอทาน

การขอเงินหรือทรัพย์สิน
จากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีพ

การขอทานด้วยการกระทำเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและสงเงิน หรือทรัพย์สินให้ซึ่งการกระทำดังกล่าวมิได้เป็นการแสดงความสามารถ การขอกันฉันทัญญาติมิตรหรือเป็นการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการเรียไร

การกระทำเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสารมีลักษณะ ดังนี้

ดำเนินงานตามภารกิจของกรรมการ ตามมาตร 9 (4)

การแสดงความสามารถ

การกระทำที่ผู้ได้แจ้งเป็นผู้แสดงความสามารถ เพื่อแสดงแก่ผู้ชม ผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรี หรือการแสดงอื่นใด ซึ่งทำให้ผู้ชมหรือผู้ฟังเกิดความพึงพอใจต่อการแสดงนั้น โดยสงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้เป็นการตอบแทน

การแสดงความสามารถของผู้แสดงความสามารถมีลักษณะ ดังนี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณาตามระเบียบนี้ เพื่อส่งตัวผู้ทำการขอทานไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตก่อนดำเนินการคัดกรองต่อไป

ระเบียบคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการคัดกรองผู้ทำการขอทาน

ขยายความตามมาตรา 9

การคัดกรอง คือ การคัดแยกผู้ทำการขอทานอย่างถี่ถ้วนรอบคอบ โดยพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงและสภาพทางกายภาพ

ดำเนินงานตามภารกิจของกรรมการ ตามมาตรา 9 (4)

พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ผู้ซึ่ง รมว. แต่งตั้งให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ และให้หมายรวมถึง พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ระเบียบคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
ว่าด้วย การไม่ส่งต่อผู้ทำการขอทานไปดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ

ขยายความตามมาตรา 9

ดำเนินงานตามภารกิจของกรรมการ ตามมาตร 9 (4)

ความผิดปกติทางจิต

คือ อาการผิดปกติของจิตใจ
ที่แสดงออกทาง อารมณ์ ความคิด
ความจำ สติปัญญา ประสาทการรับรู้
หรือการรู้เวลา สถานที่ หรือบุคคล
รวมทั้งอาการผิดปกติของจิตใจ
ที่เกิดจากสุราหรือสารอื่น ที่ออกฤทธิ์ต่อ
จิตและประสาท

ผู้กระทำผิดโดยการขอทาน

และได้ทำการคัดกรองตามที่กฎหมาย
กำหนดแล้วพบว่า เป็นเด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ
คนพิการ หรือมีความผิดปกติทางจิต คนพิการ หรือ
ทุพพลภาพให้ส่งตัวผู้นั้นไป เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย
เฉพาะ เว้นแต่ที่ได้เหตุจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของผู้ทำ
การขอทานให้ผู้อื่นได้รับการคุ้มครองและพัฒนา
คุณภาพชีวิตในสถานคุ้มครอง
และพัฒนาคุณภาพชีวิต

เหตุจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของผู้กระทำการขอทาน เป็นกรณีดังต่อไปนี้

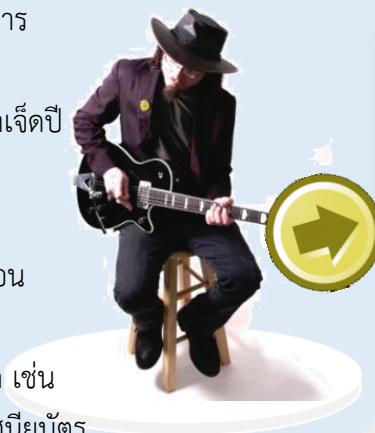
1. กรณีผู้ทำการขอทานซึ่ง
มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
ในฐานะบุพการี หรือ
ผู้สืบสันดาน
2. กรณีผู้ทำการขอทานเป็นเด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ คน
พิการ หรือมีความผิดปกติทางจิต คนพิการหรือทุพพลภาพ
ซึ่งมีผู้อุปการะ และเมื่อตรวจสอบแล้ว พิสูจน์ได้ว่าเป็นการ
กระทำความผิดครั้งแรก และมีเหตุอันสมควร ที่จะได้รับการ
คุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตในสถานคุ้มครองและพัฒนา
คุณภาพชีวิตตามกฎหมายนี้
3. กรณีผู้ทำการขอทาน ซึ่งมีผู้อยู่ในอุปการะ
เมื่อตรวจสอบแล้วพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำ
ความผิดครั้งแรก และมีเหตุอันสมควรได้รับการ
คุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตในสถานคุ้มครอง
และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกฎหมายนั้น

ระเบียบคณะกรรมการควบคุมการขอทาน
วิธีการในการรับแจ้งและมีบัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถ

ขยายความตามมาตรา 14

เอกสารที่ใช้

- 1. เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
  - บัตร ปชช. หรือบัตรที่ทางราชการออกให้
  - สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าเจ็ดปี
  - หนังสือรับรองการเกิดตามแบบกรรมการปกครองกำหนด
- 2. รูปถ่าย 1 นิ้ว (ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน 2 รูป)
- 3. หลักฐานที่แสดงว่ามีความสามารถ เช่น หนังสือรับรองการอบรม ประกาศนียบัตร หรือรางวัลที่ได้รับจากการ แสดงความสามารถ หรือสิ่งอื่นใด ถ้ามี

บัตรประจำตัวผู้แสดงความสามารถต้องมีรายการ ดังนี้

ชื่อสกุล ชื่อตัว วันเดือนปีเกิด รูปถ่าย
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านในขณะที่
ยื่นคำขอ เลขบัตรประชาชน และ
ประเภทของการแสดงความสามารถ
รายมือชื่อของอธิบดี หรือพมจ.จังหวัด ตราประจำ
กระทรวง พม. วันออกบัตรและวันหมดอายุ

ดำเนินงานตามภารกิจของกรรมการ ตามมาตรา 9 (4)

ผู้แสดงความสามารถที่แจ้งขอมิบัตร

ส่วนกลาง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
ส่วนภูมิภาค สนง.พมจ. ทุกจังหวัดตามแบบฟอร์ม

เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นหมายความว่า

- นายก อบต. สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- นายเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล
- นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- ผู้ว่า กทม. สำหรับในเขต กทม.
- ผู้บริหารท้องถิ่น หรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่นสำหรับในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่มีไชองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้แสดงความสามารถเป็นเด็กผู้ปกครองต้อง
ปฏิบัติตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่รับคำขอ

ตรวจสอบเอกสาร
หลักฐานและเสนอ
ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี
มอบหมาย
เพื่อออกบัตรโดยเร็ว

แจ้งผลการพิจารณา แก่ผู้ยื่น

คำขอโดยเร็วเป็นหนังสือ ตามที่อยู่
ของ ผู้ยื่นคำขอภายใน 7 วัน นับ
แต่วันที่ได้รับเอกสารและหลักฐาน
ครบถ้วน

ผู้แสดงความสามารถได้รับบัตร

แล้ว เมื่อจะไปแสดงที่ใดก็ให้แจ้งแก่
พนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น

ระเบียบคณะกรรมการควบคุมการขอทาน

การแจ้งของผู้ประสงค์จะแสดงความสามารถต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ขยายความตามมาตรา 15

ดำเนินงานตามภารกิจของกรรมการ ตามมาตรา 9 (4)

ผู้แสดงความสามารถ
ที่มีบัตรประจำตัว

ประสงค์จะไปแสดง
ความสามารถในพื้นที่ใด

แจ้ง

ด้วย
ตนเอง

เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่น

รับแจ้ง

วิธีการอื่นใด

ออกใบรับแจ้ง

การแจ้งเพื่อแสดงความสามารถผู้มีบัตร
ประจำตัวที่จะไปแสดงความสามารถ
ไม่ว่าจะไปแสดงเดี่ยว หรือเป็นหมู่คณะ
สามารถมอบหมายผู้ทำการแทนได้

มีหนังสือแต่งตั้งบุคคลใด
ที่บรรลุนิติภาวะดำเนินการแทน

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดย นางขวัญวงศ์ พิกุลทอง

รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

คนไร้ที่พึ่ง

บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัย และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ

บุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก และไม่อาจพึ่งผู้อื่นได้
ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

1. การจัดสวัสดิการสังคม

2. การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม

3. การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิต

5. การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ

6. การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัย

7. การรักษาพยาบาล

8. การป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

3. วิธีการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามกฎหมาย

1. คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถาน / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้
2. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ที่พบเห็นหรือได้รับแจ้งเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยเหลือ และจัดส่งไปยังสถาน / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
3. การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแต่ละรายให้สถาน / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งพิจารณาตามความเหมาะสม และสภาพปัญหาของคนไร้ที่พึ่งแต่ละราย และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
4. มีการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะ
5. มีการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กรณีเป็นบุคคล ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองดูแล
6. มีการกำหนดให้คนไร้ที่พึ่งที่จะเข้าอยู่อาศัยในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต้องจัดทำข้อตกลงในการเข้าร่วมฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ การประกอบอาชีพและทำงาน
7. ระหว่างการฝึกอาชีพหรือเริ่มต้นประกอบอาชีพ คนไร้ที่พึ่งอาจได้รับเงินช่วยเหลือในการยังชีพตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
8. สถาน / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต้องปกปิดข้อมูลส่วนตัวของคนไร้ที่พึ่ง
9. กรณีคนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครอง หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจากสถาน / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาคนเร่ร่อนและคนไร้ที่พึ่ง

- 1** จัดตั้งทีมสหวิชาชีพ โดยขอความร่วมมือหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ มอบหมายหน่วยงานในระดับพื้นที่ร่วมเป็นทีมสหวิชาชีพเพื่อลงพื้นที่สำรวจและให้ความช่วยเหลือคนเร่ร่อนและคนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งจัดสวัสดิการพื้นฐานแก่คนเร่ร่อนและคนไร้ที่พึ่ง
- 2** จัดประชุมร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา อาทิมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มูลนิธิร่วมกตัญญู ศูนย์เรนธร ศูนย์เอราวัน และสายด่วนต่างๆ เพื่อประสานงานความร่วมมือ ในการช่วยเหลือและแจ้งข่าวคนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่งที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน (ธันวาคม 2559 / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + เครือข่าย)
- 3** จัดประชุมซักซ้อมการจัดระเบียบคนเร่ร่อนและคนไร้ที่พึ่ง กับสถานีตำรวจในกรุงเทพมหานคร (ธันวาคม 2559 / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)
- 4** เปิดสถานีมิตรไมตรีเพื่อจัดสวัสดิการเบื้องต้นแก่ผู้ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง และสถานีรถไฟบางซื่อ (21 ธันวาคม 2559 / กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ + การรถไฟแห่งประเทศไทย)
- 5** จัดประชุมร่วมกับ อาสาสมัครกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร เพื่อซักซ้อมขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานในการช่วยเหลือ ชี้เป้า ฝึกระวัง คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อนพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มกราคม 2560 / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + เครือข่าย)
- 6** จัดตั้งเครือข่ายคนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง ที่มีศักยภาพโดยการให้ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐาน และบริการต่างๆ เพื่อนำไปเผยแพร่แก่กลุ่มเป้าหมายเดียวกัน และเป็นเครือข่ายในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ (มกราคม 2560 / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + เครือข่าย)
- 7** จัดประชุมกับเทศบาลนคร 30 แห่ง ที่ร่วม MOU เพื่อติดตามการดำเนินงานพัฒนาระบบการดูแลคนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง ในพื้นที่ (มกราคม 2560 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + กระทรวงมหาดไทย + เครือข่าย)
- 8** ผลิตสื่อสร้างความตระหนักเรื่องความปลอดภัยแก่คนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง และมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประชาสัมพันธ์ และติดในแหล่งที่มีกลุ่มเป้าหมายพักอาศัย (มกราคม 2560 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + กรุงเทพมหานคร + สำนักงานตำรวจแห่งชาติ + กระทรวงมหาดไทย + กระทรวงสาธารณสุข + เครือข่าย)
- 9** นำรูปแบบการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง “สนามหลวงโมเดล” ไปเผยแพร่แก่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั่วประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบในการบูรณาการกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคนเร่ร่อน คนไร้ที่พึ่ง (มกราคม 2560 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ + กรุงเทพมหานคร + สำนักงานตำรวจแห่งชาติ + กระทรวงมหาดไทย + กระทรวงสาธารณสุข + เครือข่าย)

THANK YOU

